

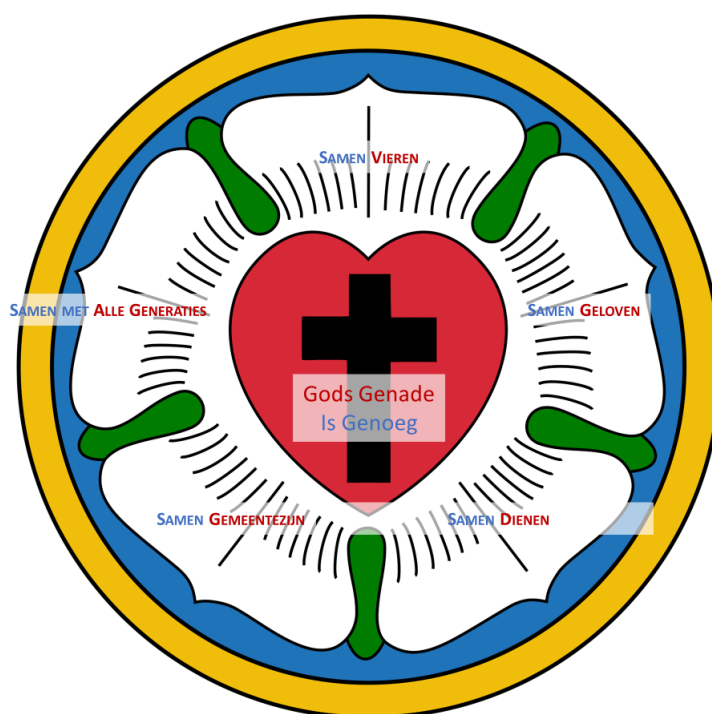
TOEKOMSTVISIE

LUTHERSE GEMEENTE ROTTERDAM

INLEIDING

In deze vacante periode hebben we scherp willen stellen op de vraag: 'Wie zijn wij als Evangelisch-Lutherse Gemeente Rotterdam.' Dit was een proces dat nu goed is om te doen, voortvloeiend uit de visitatie en als voorbereiding op het opstellen van een profiel voor een nieuw te beroepen voorganger. De kerkenraad is voortrekker in dit proces geweest, dat tegelijkertijd juist ook aangegaan is met het geheel van de gemeente.

Dit document¹ geeft de uitkomst van dit proces, door antwoord te geven op de vraag 'Wat vormt het hart van de gemeente?' Het antwoord op deze vraag is dat in het hart van de gemeente het besef leeft dat Gods genade genoeg is. Uit dat besef groeien, als blaadjes van de Lutherroos diverse manieren waarop deze geloofswaarheid beleefd wordt: in het samen met alle generaties vieren, geloven en gemeentezijn en dienen. Als beeld kan dit als volgt weergegeven worden:

In de tekst worden deze elementen nader uitgewerkt, door steeds eerst weer te geven waar ieder element in de kern op neer komt en daarna te schetsen welke concrete activiteiten daar nu al uit groeien en welke verlangens er leven, zoals die verzameld zijn tijdens de diverse bijeenkomsten met de kerkenraad en met de gemeente (die als volledig overzicht in een bijlage zijn opgenomen). Dit document wordt afgesloten met een voorstel voor hoe deze visie concreet verder gebracht zal worden. Wij hopen dat deze visie ons helpt om ook de komende tijd en met een nieuwe voorganger tot Gods eer en vol vreugde Lutherse gemeente in Rotterdam te mogen zijn.

¹ Vastgesteld door de kerkenraad op 11 maart 2024.

WAT VORMT HET HART VAN DE GEMEENTE?

FUNDAMENT: GODS GENADE IS GENOEG

In het hart van de gemeente leeft en staat het besef dat Gods genade genoeg is. Dat besef is verbonden met onvoorwaardelijkheid: er is geen lat waar je eerst overheen moet springen, je hoeft jezelf niet te bewijzen. Hier staat niet het oordeel centraal, maar de vrijspraak. Dit besef is uiteraard diep verbonden met het herwonnen inzicht van Luther dat mensen dankzij Christus als rechtvaardige aangenomen worden door God. Dit is niet afhankelijk van eigen prestaties, maar een geschenk van God zelf. Wij zijn hierin een uitgesproken Lutherse gemeente, en koesteren die identiteit binnen het geheel van de Protestantse Kerk in Nederland.

Uit dit besef groeien belangrijke kernkwaliteiten van de gemeente: warmte en openheid, hier ben je welkom zoals je bent, mag je zijn wie je bent. Deze kern van Gods genade geeft ook goede grond voor de wens die er leeft om meer creatief te zijn, te experimenteren, te 'dartelen'; om meer te ondernemen en zelfbewust aanwezig te zijn – maatschappelijk in de wijk en in het geheel van kerkelijk Rotterdam.

SAMEN MET ALLE GENERATIES

Het kernbesef van het Luthers geloof, dat je je aanvaardt mag weten door God, is een boodschap die alle mensen, van jong tot oud goed mag doen. Zeker jonge mensen groeien op in een maatschappij die veeleisend is en de verantwoordelijkheid voor succes op ieders individuele schouders legt. De bevrijdende boodschap van Gods goede nieuws is in deze samenleving broodnodig en heilzaam.

Uit dit besef groeit het verlangen om gemeente te zijn met alle generaties. Er zijn daarvoor goede aanzetten, zoals de kinderkerk en catechese. Tegelijk zijn we ons bewust dat bijvoorbeeld ondanks dat veel jongeren op zoek zijn naar zingeving, zij de kerk en dus ook de Andreaskerk niet gauw vinden of drempels ervaren om binnen te komen. Vanuit aanzetten die er zijn kunnen nieuwe initiatieven ontwikkeld worden. Ideeën hiervoor zijn er te over. Deze ideeën zijn niet onder één kopje opgenomen, maar juist verbonden met de andere onderwerpen, omdat bij ieder onderwerp (vieren, geloven, gemeente-zijn, enz.) het goed is om bewust stil te staan bij de vraag hoe alle generaties (van jong tot ouder) daarbij in beeld zijn.

SAMEN VIEREN

Het besef dat Gods genade genoeg is wordt bovenal beleefd in de eredienst en met name in het vieren van het heilig Avondmaal, zeker wanneer dit in de kring gevierd wordt.

Kenmerkend en waardevol is dat de liturgie verzorgd, vertrouwd en (internationaal) herkenbaar Luthers is. Inhoudelijk wordt gewaardeerd wanneer de stem van Luther meeklinkt, bijvoorbeeld in de verkondiging. Maar het Lutherse zit nadrukkelijk ook in het gegeven dat muziek en woord evenredig gewaardeerd worden en beide bediend worden door professionals die elkaars expertise waarderen.

Deel van het Lutherse is verder dat de liturgie geen krampachtig keurslijf is: zoals 'gewoon' brood in het breken en delen onze heilige éénheid met Christus vormt, komt in de liturgie het 'gewone' (alledaagse) vanzelfsprekend samen met het heilige. De liturgie wordt zorgvuldig vormgegeven en tegelijk is er ruimte voor ontspanning en humor. Vreugde is bij dit alles een wezenlijke grondtoon.

Dit alles biedt een vanzelfsprekende ruimte voor het meevieren door kinderen, bijvoorbeeld met de Palmpaasstokken en de Levende Kerststal. Deze aanzetten kunnen verder groeien door bijvoorbeeld alsnog aan de slag te gaan met Godly Play en met een 3e Advent Kerststuk. De warme ontmoeting rondom het vieren is iets dat ook gewaardeerd wordt. En die ontmoeting wordt juist gemist wanneer het om wat voor reden ook lastiger is om deel te nemen aan de viering op zondagmorgen. Een mogelijke oplossing is om één of meerdere keren per jaar een Avondmaalsviering op een ander moment dan de zondagmorgen en wellicht een andere locatie te houden.

SAMEN GELOVEN EN SAMEN GEMEENTEZIJN

De maaltijd vormt een rode draad in ontmoetingsactiviteiten. Bijeenkomsten waarbij zowel lichaam als ziel gevoed worden, worden zeer gewaardeerd. Ook in dit aspect is het voorbeeld van Luther herkenbaar: hij waardeerde goed eten en drinken in combinatie met een goed inhoudelijk gesprek. In deze ontmoetingen, ook na de eredienst, wordt bij uitstek de warmte van de gemeenschap ervaren en wordt ervaren hoe iedereen welkom is.

Niet alleen ontmoetingen bij maaltijden weven het verband van de gemeenschap, samen dingen ondernemen doen dit ook. Bijvoorbeeld door gezamenlijk een excursie of een reis te maken. Al deze vormen van gezamenlijke ontmoetingen mogen eraan bijdragen dat je je gemist en daardoor gezien weet als het niet meer lukt in een groep mee te doen. Je mag erop vertrouwen dat op momenten dat het leven zwaar is je de gemeenschap toch nabij weet. Je mag erop vertrouwen dat wanneer het leven hier haar einde vindt er op een waardige en troostvolle manier kerkelijk afscheid in dit leven van je genomen zal worden.

Uit dit besef groeien diverse ontmoetingsactiviteiten, zoals bijvoorbeeld de versoberingsmaaltijden, Luthers Bruiloft of Zwaan zit aan. Tegelijk is er het verlangen om meer van dit soort ontmoetingen te hebben, waarbij voeding voor lichaam en ziel samenkomen; naast activiteiten voor iedereen kan ook gedifferentieerd worden naar leeftijd (20'ers, 30/40'ers, 50+, senioren) door keuze voor thema en tijdstip. Vanwege de geografische uitgestrektheid van de gemeente is het van belang ontmoetingsactiviteiten ruim van tevoren aan te kondigen en oplossingen te bieden voor de logistiek. Op het punt van je gezien weten, met name op het moment dat je niet meer aan dit soort activiteiten kunt deelnemen, vallen nu nog gaten en ook daarvoor willen we oplossingen vinden, bijvoorbeeld door het opzetten van een pastoraal team.

SAMEN DIENEN

Voorgaande delen zijn versterkend voor de binnenkring, de gemeenschap zelf. Die gemeenschap mag als kern centraal staan. Echter, een wezenlijk christelijk besef is dat het goede dat wij aan de Tafel van de Heer mogen ontvangen nooit alleen voor onszelf is en blijft.

Rooms-Katholiek theoloog Erik Borgman reikt ons het beeld aan van de kleine en de grote bloedsomloop: de kleine bloedsomloop is wat de gemeenschap in het heilig Avondmaal aan leven en licht ontvangt (als het hart dat het bloed met zuurstof verrijkt); bij de grote bloedsomloop wordt dit leven en licht gedeeld met de wereld, door onze dienst in en aan de wereld (net als in het menselijk lichaam zo zuurstof in alle delen gebracht wordt); die grote bloedsomloop is daarnaast nodig en verrijkend voor de gemeenschap, omdat daarin ontdekt wordt hoe God al aanwezig is in de wereld en wat in de wereld leeft (vreugdevol en verdrietig) naar de Tafel van de Heer gebracht wordt, in de vorm van gaven en in de vorm van voorbede.

In het delen van leven en licht is 'Gods genade is genoeg' de grondtoon in iedere ontmoeting met medemensen. Waardering van het waardevolle van die medemens en wederkerigheid (mensen niet afhankelijk maken/houden maar betrekken en activeren) zijn zo in die ontmoetingen fundamentele waardes. Dit is vergelijkbaar met hoe Jezus zichzelf uitnodigt voor de maaltijd met Zacheüs: Hij stelt geen voorwaarden vooraf en spreekt alleen de zin: 'Zacheüs, kom vlug naar beneden, want vandaag moet ik in jouw huis verblijven' (Luc. 19:5).

De dienst aan de omgeving komt o.a. tot uiting in wat de diaconie onderneemt, bijvoorbeeld in het project WeMove. Maar ook een activiteit als TafelTijd vormt duidelijk een dienst aan de omgeving, met name voor de LHBT+ community in de regio Rotterdam. In al deze activiteiten komt de fundamentele houding van warmte en openheid tot uiting, een ieder weet zich welkom zoals die is. Het gebouw is daarbij een herkenbaar punt in de wijk. Tegelijk is er het verlangen dergelijke initiatieven meer zichtbaar te maken en te verbinden met wat er in het geheel van de gemeente gebeurt, bijvoorbeeld door deelnemers aan WeMove hun talenten in te kunnen laten zetten voor een gemeente-activiteit. Verder zou het tuintjes-project met de scholen weer nieuw leven ingeblazen kunnen worden en zijn er maatschappelijke activiteiten waarbij de kerk letterlijk goede buur kan zijn, zoals bijvoorbeeld de Nationale Burendag.

HOE VERDER?

We staan als gemeente op een kruispunt, met het vertrek van Martin van Wijngaarden, die de gemeente meer dan 20 jaar gediend heeft, en simpelweg door alle dynamiek in de wereld om ons heen, waar vergrijzing en secularisatie bijhoren. We hebben ook de beleving nu even wat stil te staan, als het ware even inhoudend om dan weer vooruit te kunnen, ook wel de sprong in het diepe te wagen. Voor wat die sprong in het diepe betekent, wat we zouden willen ondernemen, geeft voorgaande visie een richting. Tegelijkertijd zullen er keuzes gemaakt moeten worden wat nu eerst concreet op te pakken van wat er genoemd staat bij wat we concreet zouden willen, wat later en wat wellicht toch niet. In het maken van die keuzes heeft de kerkenraad een belangrijke rol om daarin de gemeente voor te gaan.

Maar ook de zoektocht naar een nieuwe voorganger speelt hierin een belangrijke rol. Een nieuwe voorganger moet zich thuis voelen bij bovenstaande visie. Zij of hij moet als geestelijke begeleider van gemeente en kerkenraad kunnen helpen om de goede keuzes te maken. Het is onverstandig en ondoenlijk om te verwachten dat zij of hij alles wat nu aan ideeën leeft verder gaat brengen. Wel mag verwacht worden dat zij of hij een 'katalysator' voor deze initiatieven kan zijn, door bij te dragen aan een klimaat in de gemeente waarbij mensen hun gaven en talenten met vreugde kunnen inzetten.

Wat is er al concreet?

Samen vieren

- Avondmaalsviering in een kring
- Herkenbare en zorgvuldige liturgie

Samen geloven, samen gemeente-zijn

- Koffiezoom
- Leerhuis
- Lijst van mensen die pastorale hulp nodig hebben
- Luthers bruiloft
- Ontmoeten rondom de dienst met koffie
- Derde advent/groot hapjesbuffet
- Maaltijdgroep
- Versoberingsmaaltijden
- Paasbrunch

Samen met alle generaties

- Kinderkerk tijdens de dienst
- Levende kerststal
- Palmpaasstokken van de kinderen
- Godly play (nog niet gebruikt)

Samen dienen

- TafelTijd
- WeMove

Wat zouden we concreet willen?

Samen vieren

- Verschillende plekken (tuin, natuur, ander gebouw)
- Nieuwe vormen van kleinschalig vieren
- Cantorij

Samen met alle generaties

Kinderen/jongeren:

- Kinderverhaal op 3de advent (toneelstuk met kids)
- Kliederkerk met b.v. kinderen uit de wijk/vriendjes/vriendinnen
- Met scholen het tuintjesproject nieuw leven inblazen
- Activiteit voor 12+
- Meer activiteiten voor kinderen/tieners
- Activiteiten >12 en < 12 (vb. weekendkamp)
- Een jongerendienst
- Uitje kinderkerk

Middengroep:

- Gespreksgroep > 50

Senioren:

- Vervoer organiseren, ruim van tevoren aankondigen
- Middag organiseren voor ouderen
- 2x per jaar ontmoeting met ouderen (Vesper, avondmaal, na afloop gezellig samen zijn)

Samen geloven, samen gemeente-zijn

- Meer persoonlijk contact/beter mensen zien
- Kerkenraad makkelijker bereikbaar bij problemen
- Een goed werkend pastoraal team
- Er zijn aan/voor delen als het nodig is
- Groot huisbezoeken
- Aandacht voor de mens met probleem – laten weten dat je er voor ze bent
- Kennis van de kennis in de gemeenschap – wie kan waarmee helpen
- Samen geloven en leven
- Activiteiten voor gemeente (vb. orgel excursie, musea, lutherreis)
- Leeskring (ook andere boeken)
- Busje naar avondmaal servies in Amsterdam

Samen dienen

- Betere bekendheid (sociale media)
- Meedoen met Burendag
- Grotere rol op het sociaal maatschappelijk vlak in integratie met gemeenschap
- Iets doen met de vele culturen in de buurt, b.v. bij de maaltijden
- Verbinden diaconaal werk en gemeente
- Wijk maatschappelijk betrekken bij de kerk en de kerk bij de wijk
- Informatie/kennis bijeenkomsten
- Concerten organiseren, ook anders dan (alleen) kerkmuziek

